

synes imidlertid den højtærede Minister ikke ganske at kunne følge mig i denne Henstilling, men mente, at Sagen burde stilles i Bero. Det forekommer mig nu ret uheldigt, at det skal være nødvendigt at stille denne Sag i Bero. I København kendes ikke dette Forhold med privat Arbejde. Embedsmænd i Retsplejen, Fuldmægtige, som ere ansatte her eller Folk i lignende Stillinger maa ikke og kunne ikke beskæftige sig som private Sagførere. Jeg synes derfor vedblivende, at det er i høj Grad uheldigt, at man udenfor København skal have et saadant Misforhold. Tilmed ere disse Tilstande i høj Grad upassende for Landet og for Regeringen.

Jeg nævnedes forleden de Forordninger, der eksistere fra gammel Tid angaaende dette Forhold, som kategorisk forbyde, at saadanne Tilstande maa bestaa, men desuagtet bestaa de. Jeg kan tilføje, at der foreligger et Cirkulære fra 1862, udstedt af Justitsministeriet, som forbyder privat Arbejde i Kontortiden, og et andet Cirkulære af 4. Juli 1873, hvori det hedder: „For samtlige Retsbetjentes Kontorer skal der være fastsat en bestemt Kontortid af mindst 8 Timer daglig.” Og det hedder videre: „I den saaledes fastsatte Tid maa de ved Kontoret ansatte Betjente ikke befatte sig med andre private Forretninger end Modtagelsen af Inkassationsbeløb.” Mon nogen tror, at man retter sig efter disse Cirkulærer? Det sker lige saa lidt, som man i Praksis retter sig efter de Forordninger fra 1700—1800. Men det er dog virkelig nedbrydende for Ministeriernes Anseelse, at der saaledes kan udstedes Cirkulærer om en 8 Timers Kontortid med Forbud mod at udføre privat Praksis i denne Kontortid, naar det alligevel er bekendt for Gud og Hvermand, at der foregaar en betydelig privat Forretning i alle Landets Herredskontorer, og at det var umuligt for vedkommende Fuldmægtige at drive denne udstrakte private Praksis, hvis de paa Kontoret havde en Arbejdstid paa 8 Timer med Statens Anliggender.

Som jeg ogsaa forleden nævnedes, ere Forholdene, naar en Fuldmægtig konstitueres i et Herredsfogedembede, i høj Grad utiltalende. Det er højest utiltalende, at der i et Embede af den Art kan sidde en saadan Mand i meget lang Tid. I et Herred har der saaledes i et Aarstid eller deromkring siddet som konstitueret Herredsfoged en Mand, der slet ikke kan ansættes, naar han vilde søge Stillingen. Det er paa Grund af hans Eksamen ganske udelukket, at han kan faa Embedet som Herredsfoged.

Det er urimeligt vedblivende at lade en saadan Mand være konstitueret, naar man paa Forhaand ved, at han ikke kan ansættes i det paagældende Embede, da han kun er dansk Jurist, og saa driver han i alt Fald i en betydelig Del af Tiden en udstrakt privat Virksomhed, samtidig med, at han altsaa baade er Dommer, Herredsfoged og hele Historien. I Postvæsenet har man forlængst ophævet et lignende Forhold, hvor Fuldmægtigene betales af Postmestrene. Man vilde ikke tænke sig Muligheden af, at et saadan Forhold kunde eksistere under Jernbanevæsenet, men i Retsvæsenet, der dog er noget af det betydeligste i vort Samfund, bestaar en saadan utilfredsstillende og umulig Ordning, som den her nævnte. Da Sønderjylland i sin Tid kom ind under Tyskland, ophævedes det der bestaaende Forhold straks. Den tyske Regering maa formentlig have set, at den havde Fordel af at ophæve et saadant usmageligt Forhold som det, der vedblivende bestaar herhjemme i Danmark.

De Omkostninger, som naturligvis ville være forbundne med Omordningen, afskrække imidlertid den højtærede Justitsminister. Jeg erkender, at det økonomiske maa spille en vis Rolle ved Lejligheder, hvor man navnlig i daarlige Tider skal bedømme noget saadant, men Retsbegeberne undergraves, og Fattigfolk lide i høj Grad under de bestaaende Tilstande, thi det er dem, som ikke ere i Stand til at betale Fuldmægtigene saaledes, som mere velstillede Folk kunne gøre, og under en eller anden Form gaar det saa ud over de fattige. Jeg haaber imidlertid, at den højtærede Justitsminister ikke vil være utilbøjelig til vedblivende at betragte Forholdene med Opmærksomhed og Interesse. Jeg tror, det var tænkeligt at finde Veje, ad hvilke i alt Fald nogen Del af de Omkostninger, der ere forbundne med Sagen, kunne tilvejebringes.

Jeg tillader mig at henstille den Tanke til ærede Medlemmer og den højtærede Finansminister fremtidig at lade visse Retsindtægter gaa i Statskassen. Jeg tænker navnlig paa Ordningen af Dødsboer. Det er i Forvejen saaledes, at Fuldmægtigene have udenfor København de fleste Dødsboer til Behandling. Der er saa vidt mig bekendt for Behandlingen af saadanne Dødsboer fastsat en Minimumstakst for Sagførere, som Fuldmægtigene ogsaa følge. Jeg tror, det er mellem 2 og 4 pCt. af Boets Aktivmasse, der kan beregnes som Vederlag. I Forvejen er Forholdet det, at nogle Dødsboer behandles af det offentlige, altsaa